

Antibiyotik kullanmak antibiyotik direncine nasıl yol açar?

Antibiyotikler kullanıldığında, vücudumuzda yaşayan zararsız bakteriler bu antibiyotiklere karşı dirençli hale gelebilir. Bakteriler farklı antibiyotik türlerine karşı direnç geliştirdiğinde, çok dirençli bakteriler veya 'süper bakteriler' olarak adlandırılır.

Süper bakterilerin neden olduğu enfeksiyonların tedavisi daha zordur veya tedavi edilemez olabilirler. Süper bakterilerin neden olduğu sorunlar şunlardır:

- Sadece daha fazla yan etkisi ve riski olan daha güçlü antibiyotiklerle tedavi edilebilen enfeksiyonlar
- Sadece iğne yapılarak verilen antibiyotiklerle tedavi edilebilen enfeksiyonlar
- Etkili antibiyotik tedavisinin olmadığı enfeksiyonlar.

Bazı dirençli bakteriler yaşlı bakım evindeki diğer sakinlere de yayılabilir.

Önemli mesajlar

- Antibiyotikler değerli ve güçlü ilaçlardır
- Antibiyotikler yan etkilere neden olabilir ve yaşlı insanlar buna daha yatkındır
- Bazı enfeksiyonlar antibiyotik olmadan iyileşir
- Bakterilerdeki antibiyotik direnci, bazı antibiyotiklerin gelecekte işe yaramayabileceği anlamına gelir.

Antibiyotikler hakkında sorularım varsa ne yapmalıyım?

Antibiyotikleriniz hakkında herhangi bir sorunuz varsa yaşlı bakım evi personeliniz ve doktorunuzla konuşun. Şunları sorun:

- Bu antibiyotik nedir? Hangi rahatsızlık için veriliyor?
 - Rahatsızlığım antibiyotik olmadan iyileşebilir mi?
 - Enfeksiyonu teşhis etmeye yardımcı olacak herhangi bir test yaptınız mı? Sonuçları ne zaman gelecek?
 - Önerilen başka tedavileri ve bakımı var mı?
 - Bu antibiyotiğin riskleri veya yan etkileri nelerdir?
 - Bu antibiyotiği ne kadar süre kullanmam gerekir?
 - İşe yaradığından emin olmak için antibiyotik kullanma yolu ile ilgili herhangi bir talimat var mı? (Bazı antibiyotikler yiyeceklerle veya aç karnına veya diğer ilaçlardan ayrı kullanıldığında en iyi şekilde çalışır)
 - Diğer ilaçlarımla etkileşime girecek mi? (Örneğin, bazı antibiyotikler varfarin gibi kan incelticilerle etkileşime girebilir)
 - Antibiyotiğin enfeksiyonuma karşı işe yaradığını nasıl bileceksiniz?
- Yaşlı bakım evi personelinizden veya doktorunuzdan, önerilen antibiyotik veya enfeksiyonunuz hakkında yazılı bilgi isteyebilirsiniz.



Australian Government

Aged Care Quality and
Safety Commission

Engage
Empower
Safeguard



Antibiyotiklere ihtiyacınız var mı?

Yaşlı bakımı sakinleri ve aileleri, bakıcıları ve temsilcileri için antibiyotikler hakkında bilgi.

1800 951 822

agedcarequality.gov.au



**Antibiyotiklerin
daha iyi kullanımı**

Antibiyotikler sizin için neden önemlidir?

Antibiyotikler değerli ve güçlü ilaçlardır ve sadece belirli amaçlar için kullanılmalıdır.

İdrar yolları, cilt ve solunum sistemi enfeksiyonları gibi birçok bakteri enfeksiyonlarına karşı yararlı olabilir. Sepsis gibi ciddi enfeksiyonlar için hayat kurtarıcı olabilir.

Antibiyotiklere ihtiyaç duyulduğunda, faydaları yan etki ve antibiyotik direnci risklerinden daha ağır basar.

Ancak antibiyotiklere **her zaman ihtiyaç duyulmaz.** İhtiyaç duyulmadığında antibiyotik size yardımcı olmaz; yan etkileri zarar verebilir ve antibiyotik direncine katkıda bulunabilir.

Antibiyotikler neyi tedavi etmez?

- virüslerin neden olduğu birçok üst solunum yolu enfeksiyonu
- antibiyotik olmadan bile hızla iyileşen bazı bakteri enfeksiyonları. Buna örnek olarak bronşit, sinüs ve kulak enfeksiyonları verilebilir
- enfeksiyon belirtileri veya bulguları olmayan rahatsızlıklardaki zararsız bakteriler. Bunun örnekleri idrarda belirti vermeyen bakteriler (çubuk veya idrar kültürü ile yapılan testlerde tespit edilen idrardaki zararsız bakteriler) veya iltihaplanmamış cilt yaraları olabilir.
- enfeksiyonun önlenmesi için kullanıldığında (profilaksi). Bunun örnekleri, cilt için aylarca kullanılan mantar önleyici kremler veya enfeksiyon gelişebileceği ihtimaline karşı başlatılan ve aylarca, bazen yıllarca kullanılan ağızdan alınan antibiyotiklerdir.

Olası antibiyotik yan etkileri ve riskleri nelerdir?

Antibiyotik yan etkileri yaygındır ve yaşlı insanlarda risk daha fazladır. Yaygın yan etkileri şunlardır:

- İştahsızlık/yeme içmenin azalması
- Mide bulantısı
- İshal
- Pamukçuk gibi maya mantarlarının neden olduğu enfeksiyonlar
- Kızarıklıklar

Antibiyotiklerin başkaca, bazen daha ciddi yan etkileri ve riskleri de olabilir:

- Hayatı tehdit eden alerjik reaksiyonlar
- Antibiyotikler ve diğer ilaçlar arasındaki etkileşimler
- Antibiyotiğe dirençli bakteri enfeksiyonları: çünkü bir antibiyotiğe maruz kalmak, vücudunuzdaki bakterilerin (zararsız bakteriler dahil) antibiyotiğe alışmasına izin verebilir, böylece bu antibiyotik artık bakterileri öldürmez.
- ‘C. difficile’ (veya C. diff) enfeksiyonu, bağırsaklarınızdaki iyi bakteriler antibiyotikler tarafından yok edildiğinde ortaya çıkan bir sindirim sistemi hastalığıdır. C. diff enfeksiyonu karın ağrısı, bulantı ve ishale neden olur. Ciddi bağırsak hasarına yol açabilir ve diğer insanlara geçebilir.

C. diff enfeksiyonu riski, antibiyotik kullanımı durdurulduktan sonra bile aylarca sürer.

Beş reçeteden biri enfeksiyonun önlenmesi içindir ve bunların çoğu gerekli olmayabilir.

Bakım evi sakini on kişiden yedisi yılda bir veya daha fazla antibiyotik tedavisi görmektedir. Bu tedavilerden bazıları gerekli olmayabilir. Bir doktor sizin için bir antibiyotik reçetesi yazmayı planlıyorsa, önce nedenini açıklamalarını isteyin.

Nasıl sağlıklı kalabilirim?

Aşağıdakileri yaparak sağlıklı kalabilir ve başkalarının sağlığını koruyabilirsiniz:

- Tuvalete gittikten sonra ellerinizi sabun ve suyla yıkayarak ve başkalarına dokunmadan veya yemek yemeden önce kolonya gibi alkol bazlı bir maddeyle elleri ovalayarak sık sık el temizliği yapmak
- Sağlık uzmanlarının ve ziyaretçilerin size dokunmadan veya yaranıza bakmadan önce ellerini temizlemeleri konusunda ısrar etmek
- Mikropların yayılmasını önlemek için öksürürken ağzınızı örtmek
- Ailenizden veya arkadaşlarınızdan kendilerini iyi hissetmediklerinde ziyaret etmemelerini istemek
- Hasta olduğunuzda odanızda kalmak
- Grip, COVID-19 ve zatürre aşılı yapılararak kendinizi korumak ve çevrenizdeki diğer kişileri de aynısını yapmaya teşvik etmek.

Bu konuda daha fazla bilgi için, yaşlı bakım evi personeliniz ve doktorunuzla konuşun.

Antibiyotiklerin bugün akıllıca kullanılması, antibiyotiklerin yarın işe yaradığından emin olmanızı sağlar.